

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

_____ Ярослав ЛАЗУР

«___» _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОВА ПРАВА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Мова права» для здобувачів вищої освіти 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» освітньої програми «Право».

Розробники:

Попович Терезія Петрівна, к.ю.н., доц., доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Телеп Юлія Василівна, асистент кафедри теорії та історії держави і права.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Іван ПЕРЕШ

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 2 від «08» вересня 2025 року

Голова науково-методичної комісії _____ Павло ЧЕРЕВКО

© Попович Т.П., Телеп Ю.В. 2025 р.

©ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4-й	4-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,3 самостійної роботи – 4,3	8-й	7-й
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового поточного контролю: модульна контрольна робота	Самостійна робота:	
	60	102
Форма підсумкового контролю: письмова		

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Мова права» є міждисциплінарним курсом, що поєднує елементи юриспруденції, лінгвістики та філософії права. Її мета - сформувати у здобувачів освіти розуміння специфіки правової мови як особливого засобу комунікації в юридичній сфері.

Дисципліна «Мова права» вивчає особливості функціонування мови в юридичній сфері, правову термінологію та стилістику правових текстів. Вона спрямована на формування у здобувачів умінь коректного використання правових понять, складання й аналізу юридичних документів, а також розвитку професійної культури мовлення. Результатом опанування курсу є здатність здійснювати точну правову комунікацію та уникати мовної двозначності у правотворчій і правозастосовній діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Мова права» полягає у формуванні у здобувачів освіти фахової мовної компетентності, необхідної для ефективного використання юридичної мови в усній і письмовій формі, а також у засвоєнні норм і особливостей юридичного стилю мовлення з метою забезпечення точності, логічності та правової визначеності у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти опановують, юридичну термінологію, основні поняття та категорії правової науки; вчать формувати навички оптимальної мовної поведінки у юридичній сфері та знайомляться з основами нормопроектної діяльності, одержують розуміння щодо поняття та різновидів правових документів; вчать сприймати, відтворювати, аналізувати фахові тексти; доречно застосувати комунікативно виправдані мовні засоби; складати типові правові документи; знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; чітко обґрунтовувати власну позицію; правильно застосовувати вимоги щодо форми, змісту, структури та особливостей формування правових документів у практичній діяльності; уникати типових помилок при складанні правових документів.

Відповідно до освітньої програми для спеціальності «Право», вивчення дисципліни «Мова права» (ВД 03) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**, як:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Мова права» вивчається на четвертому році навчання першого (бакалаврського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми «Право» опанування дисципліни потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми, таких як «Теорія держави і права», «Ділова українська мова», «Юридична деонтологія».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Право» вивчення навчальної дисципліни «Мова права» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр РН
Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	РН 1
Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	РН 3
Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	РН 5
Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	РН 6
Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	РН 7
Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами, як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.	РН 10
Мати базові навички риторики	РН 11
Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	РН 13
Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	РН 15
Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	РН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія вчень про державу право»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр РН
Здійснювати критичну оцінку переконливості аргументів у контексті аналізу невизначених або заздалегідь не окреслених умов	РН 1
Вміння користуватись пошуковими ресурсами з метою здійснення всебічного дослідження	РН 3
Здатність формулювати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації	РН 5
Визначати ступінь обґрунтованості та переконливості правових аргументів	РН 6
Вміння організувати процес дослідження	РН 7

Вміння доречно використовувати правничу термінологію	PH 10
Вміння засобами риторики переконливо доводити свою точку зору	PH 11
Вміння правильно застосовувати вимоги щодо форми, змісту, структури та особливостей формування правових документів у практичній діяльності	PH 13
Вміння використовувати інформаційні технології у практичній діяльності	PH 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне заняття, самостійна робота, індивідуальна робота, консультація.

Види навчальних занять проводяться у таких формах: пояснення, розповідь, навчальна дискусія, самостійна робота.

Методи навчання: філософсько-правові методи; загальнонаукові методи; спеціально-юридичні методи, зокрема, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний; пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: заслуховування виступів у ході проведення практичних занять; виконання кожним із студентів індивідуального творчого завдання (есе), яке захищається у вигляді доповіді відповідно до запропонованих тем у рамках навчальної дисципліни.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Есе	50	100
5	5	5	5	5	5	5	15		

T1, T2 ... T7 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

	Модуль 1
--	----------

	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	16	35
Есе	1	15
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувачі освіти повинні написати модульну контрольну роботу, що оцінюються у діапазоні від 0 до 50 балів.

Модульна контрольна робота здійснюється у формі надання письмових відповідей на 5 запитань, кожне з яких оцінюється у 10 балів. Підсумкова кількість балів за модульну контрольну роботу складається із сукупності правильних відповідей на 5 запитань і не може перевищувати 50 балів.

Неявка чи невиконання модульної контрольної роботи оцінюється в 0 балів незалежно від причини невиконання (неявки).

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Методика оцінювання. До складання екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які мають підсумковий рейтинговий бал не менше 35.

Здобувач вищої освіти, рейтинговий бал якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити його до початку заліку під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. В протилежному випадку, здобувач не допускається до заліку, і у нього виникає академічна заборгованість.

Залік з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не скласти, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова рейтингова оцінка за навчальний рік. Здобувачі вищої освіти, рейтинговий бал яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за попередній рейтинговий бал.

Залік проводиться в усній формі. Заліковий білет складається з двох теоретичних питань. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік вноситься у відомість обліку успішності.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Знання здобувачів вищої освіти з дисципліни оцінюється за такими критеріями:

оцінку **«зараховано» (90-100 балів, А)** заслуговує здобувач освіти, який: всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи;

оцінку **«зараховано» (82-89 балів, В)** – заслуговує здобувач освіти, який: повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку **«зараховано» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач освіти, який: в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку **«зараховано» (64-73 бали, D)** – заслуговує здобувач освіти, який: знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення;

оцінку **«зараховано» (60-63 бали, E)** – заслуговує здобувач освіти, який: володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер;

оцінка **«незараховано» (35-59 балів, FX)** – виставляється здобувач освіти, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань;

оцінка **«незараховано» (35 балів, F)** – виставляється здобувач освіти, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

До модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі освіти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі освіти, які отримали не менше 35

балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи здобувач освіти).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач освіти, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та особливості мови права.

Мова права: загальна характеристика. Правнична термінологія та її місце і значення у мові права. Основні елементи правової мови.

Тема 2. Документ: поняття, ознаки, види.

Поняття документу. Ознаки документи. Класифікація документів за видами.

Тема 3. Структура юридичного документу та вимоги до його складання.

Загальні вимоги до оформлення юридичних документів. Реквізити юридичних документів. Структура юридичних документів.

Тема 4. Особливості мови та оформлення правотворчих актів.

Значення мови та мовної компетенції правника в процесі проектування та оформлення правотворчих актів. Стилiстичні особливості правотворчих актів. Лексичні особливості правотворчих актів. Синтаксичні особливості правотворчих актів. Структурні особливості правотворчих актів. Оформлення правотворчих актів.

Тема 5. Особливості мови та оформлення правореалізаційних актів.

Значення мови та мовної компетенції правника в процесі проектування та оформлення правореалізаційних актів. Стилiстичні особливості правореалізаційних актів. Лексичні особливості правореалізаційних актів. Синтаксичні особливості правореалізаційних актів. Структурні особливості правореалізаційних актів. Оформлення правореалізаційних актів.

Тема 6. Особливості мови та оформлення правозастосовних актів.

Значення мови та мовної компетенції правника в процесі проектування та оформлення правозастосовних актів. Стилiстичні особливості правозастосовних актів. Лексичні особливості правозастосовних актів. Синтаксичні особливості правозастосовних актів. Структурні особливості правозастосовних актів. Оформлення правозастосовних актів.

Тема 7. Вимоги до оформлення наукового тексту правового характеру

Науковий стиль. Особливості оформлення результатів наукової діяльності у правознавстві (тези конференції, наукова стаття, дисертація) Правила бібліографічного опису джерел, особливості оформлення посилань.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Поняття та особливості мови права.		4	4			8	14	2				12
Тема 2. Документ: поняття, ознаки, види.		4	4			8	17	2				15
Тема 3. Структура юридичного документу та вимоги до його складання.		4	4			8	17	2				15
Тема 4. Особливості мови та оформлення правотворчих актів.		4	4			8	19	2	2			15
Тема 5. Особливості мови та оформлення правореалізаційних актів.		6	4			8	19	2	2			15
Тема 6. Особливості мови та оформлення правозастосовних актів.		4	6			10	17		2			15
Тема 7. Вимоги до оформлення наукового тексту правового характеру.		4	4			10	17		2			15
Усього годин	120	30	30			60	120	10	8			102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Поняття та особливості мови права.	4	-
2	Документ: поняття, ознаки, види.	4	-
3	Структура юридичного документу та вимоги до його складання.	4	-
4	Особливості мови та оформлення правотворчих актів.	4	2
5	Особливості мови та оформлення правореалізаційних актів.	4	2

6	Особливості мови та оформлення правозастосовних актів.	6	2
7	Вимоги до оформлення наукового тексту правового характеру.	4	2
	Разом	30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Поняття та особливості мови права.	8	12
2	Документ: поняття, ознаки, види.	8	15
3	Структура юридичного документу та вимоги до його складання.	8	15
4	Особливості мови та оформлення правотворчих актів.	8	15
5	Особливості мови та оформлення правореалізаційних актів.	8	15
6	Особливості мови та оформлення правозастосовних актів.	10	15
7	Вимоги до оформлення наукового тексту правового характеру.	10	15
	Разом	60	102

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – пакет Microsoft Office, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», платформа «MOODLE», додаток GOOGLE MEET, корпоративна електронна адреса на домені UZHNU.EDU.UA.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Головатий С.М. Щодо мови правничої: студії, зібране, словники, документи. К.: Наш Формат, 2024. 1016 с.
2. Лисенко О.А., Пивоваров В.М., Шумейко О.А. Мова української юриспруденції: навчальний посібник. Харків: Право, 2023. 294 с.
3. Пащук Р., Васильєва Г., Максименко О. Фахова мова правника: теорія і практика: навч. посібник з елемен. інтеракт. технол. Северодонецьк: ЛДУВС імені Е. О. Дідоренка, 2022. 577 с.
4. Царьова І. В. Тексти нормативно-правових актів: лексичні особливості: монографія. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.
5. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. К. : Алерта, 2023. 536 с.

Допоміжна література

1. Байбак А.Г. Значення правової (формальної) визначеності для розвитку мови права: лінгво-юридичні аспекти. *Юридична наука*. 2020. № 1 (103). С. 384-396.
2. Дудаш Т. Властива правнича мова як засіб протидіяти російській агресії проти України (під оглядом наукового спадку академіка Петра Рабіновича). *Право України*. 2024. № 10. С. 96-115.
3. Кравчук, В. М., Юхимюк, О. М. (2021). Склад термінології у конституціях України та Польщі. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2021. № 6(18). С. 105-112.
4. Лазарєв В. В. Поняття «юридична мова»: сучасні наукові інтерпретації. *Нове українське право*. 2021. № 3. С. 194–197.
5. Ляшук А. В. Мова як засіб вираження права: теоретичні засади. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2020. № 10. С. 62–69.
6. Ляшук В.М. Стил мови права: критерії виокремлення та характерні ознаки. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2023. Вип. 6 (53). С. 10-14.
7. Ляшук А. В. Стилiстичнi рiзновиди мови права. Юридична технiка у правотворчостi та правозастосуваннi: Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. 2021. С. 85–90.
8. Мірошніченко Л. В., Грисенко С. О. Вплив державної мови на формування національної свідомості. Розвиток науки і техніки: проблеми та перспективи: матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. з нагоди відзначення Дня науки. К. : ДНДІ МВС України, 2021. С. 223-225.
9. Царьова І. В. Консерватизм сучасного юридичного тексту. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2020. № 3. Р. 226-230.
10. Царьова І. В. Лінгвоцентричний аспект юридичного тексту. *Лінгвістичні студії Linguistic Studies*. Вінниця: ДонНУ ім. В. Стуса. 2020. Вип. 39. С. 97-106.
11. Царьова І. В. Проблема виділення основи одиниць юридичної лексики. *Colloquium-journal*. Warszawa, Polska, 2020. № 24 (76), Część 2. Р. 42-44.

12. Царьова І. В. Складне синтаксичне ціле в юридичних текстах. *Вчені записки Таверійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. Київ: Вид. дім «Гельветика», 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 90-95.

13. Царьова І. В. Юридична конструкція як лінгвістична дефініція. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 29. С. 83-88.

14. Царьова І., Южека Р. Термінологія іншомовних слів у Кримінальному кодексі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Юридичні науки»*. Київ, 2020. № 1 (112). С. 57-61.

15. Шаповаленко Н.М. Поняття мови юридичної науки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2023 № 64. С. 161-165.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#Text>

2. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

3. Цивільний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV: станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

4. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III : станом на 19 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

5. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI: станом на 16 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

6. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV: станом на 8 берез. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

7. Господарський процесуальний кодекс України : Кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII: станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

8. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV: станом на 18 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

9. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII станом на 18 трав. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.

2. <http://www.lsl.lviv.ua/> - Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника.

3. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

4. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

5. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України.

6. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу.
7. <http://www.nbu.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України.
8. <http://www.nbu.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки).
9. <http://www.nbu.gov.ua/online-2010/> - передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І.Вернадського.
10. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/> - електронні наукові видання НБУ ім.В.І.Вернадського.
11. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> - енциклопедії та словники.
12. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека.
13. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)
14. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).
15. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна)
16. <http://pravo.biz.ua/> - юридична бібліотека (Україна).
17. <http://www.vuzlib.net/> - економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)
18. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> – безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів.
19. www.lawukraine.com - каталог юриста.
20. www.defence.com.ua - сам собі юрист.